

Jak uczyliśmy się w czasie okupacji

289

Ukończywszy siedem klas szkoły powszechnej w roku 1941. po zajęciu uczszczi na komplety p. Wójcickiego do klasy piątej. Były to komplety zorganizowane o drugim wpolu nauczycieli tak, że każdego przedmiotu wykładał nam nauczyciel inny profesor. Komplet się nam składał się powtórko z wielu liczb uczniów, później podzielono nas na dwie grupy, grupa nasza liczyła dziewięciu uczniów. Byliśmy nowopowiadzi w rozkładzie polonem od niektórych innych klas, albowiem mieliśmy do dyspozycji kilka lokali co umożliwiała bezpieczniejszą naukę. Jednak i mimo to musieliśmy przetrwać niestaw naukę z powodu spodziewanych łapanek lub innych rzeczy. Nauka odbywała się po południu gdzie wielu profesorów pracowało w biurach. Okupant jak mu się tylko udawało, likwidował komplety a profesorów wysyłał do obojów. W mieście gdzie ja się uczyłem t. u. w Siedlcach nie było wypadku wyhlęcia przez uczniów tajnego nauczania, ale w. W mojej trzy letniej nauce nie spotkałem się aby gdzieś była twirja lub łapanka, jednak inne klasy miały wypadki, że uczniowie wchodzili jedynemu wejściem a koledy wychodzili drugim. Nauka trwała pięć dni w tygodniu, ale w sobotę musieliśmy iść do miejscowej szkoły foliowej gdzie byliśmy fikcyjnie zapisani, aby uniknąć wywieżenia. Waturki materialne nasze naogół były nie najgorsze, drugi procent uczniów pochodził z

290

ze wsi, opłaty za naukę nie przekraczały obecnych, a ~~nie~~
cyfry profesorów nie tylko narażając się na niebezpieczeństwo
atestowania i wywiezienia przechodzili nie raz z jednego
krona miasta na drugi. Komplety moim było nawet
drugą odgrywając podziemną hita walczyła z okupantem
ptagnącym nie tylko nas niszczyć w komorach gazowych,
ale i uczyć nas metod ciemny i przez zamknięcie
gimnazjów i uniwersytetów. Była to ~~nie~~ więc walka
druga oprócz walki z hitlerem, ~~hitler~~ walka ta mówiła
okupantowi, że wobec jego elan i wysiłkiem naród polski
nie da się pokonać w ciemności i mimo trudności
utrzyma swoją kulturę. Walkę tę przegrało również
życiem wielu profesorów.

Siedlce 18/VI/1946 r.

Stanisław Chalouza Kl. I lic. p.